

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/192450>

Please be advised that this information was generated on 2019-06-01 and may be subject to change.

Boom juridisch
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
E info@bjv.nl
I www.boomjuridisch.nl

EstateTip

Review

Afl. 2018-04

31 januari 2018

Papieren werkelijkheid of papieren schijn? Hof Arnhem-Leeuwarden 14 november 2017, ECLI:NL:GHARL:2017:9841

Artikel 10 SW 1956 blijft de estate planningsgemoederen bezighouden. Even niet opletten en het is gebeurd. Ook administratief moet men de boel op orde hebben. Zo bleek recentelijk maar weer. Om genotsvoorkomend bezig te zijn, was weliswaar een hele partij rente overgemaakt, maar niet genoeg en op het verkeerde moment. Kortom, het was een rommeltje, reden genoeg voor Hof Arnhem-Leeuwarden om in navolging van de inspecteur een van de zwaarste fiscale wapens van stal te halen: *artikel 10 SW 1956*, met de 'al wat' als blind kanon en afgezien van het fenomeen inhaalbetalingen, waarover hierna meer, zonder enige vorm van fiscale barmhartigheid.

Er was tijdens leven door de erflater een kleine € 55.000 schuldig erkend, waarover hij ongeveer € 15.000 rente verschuldigd was en waarvan hij afgerond slechts een slordige € 10.000 betaald heeft. En nu? Een beetje betaald en een beetje heffing? Neen, neen. Een beetje genot is immers ook genot en een beetje zwanger bestaat ook niet. Het hof past, net als de inspecteur, ondanks dat er toch nog wat rente betaald is, de fictiebepaling toe op het hele pakket papieren schenkingen. Het venijn zit in het *jaarlijks* betalen. Ofwel: waar is de cijfermatige aansluiting? In de keiharde bewoordingen van het hof:

'Het Hof stelt voorop dat per (jaarlijkse) schuldig erkenning moet worden beoordeeld of de daarop verschuldigd geworden rente daadwerkelijk is betaald. Omdat het daadwerkelijk betaalde rentebedrag (€ 10.371) *hoger is* dan de rentebedragen die erflater over de schenkingen onder schuldig erkenning over de jaren tot en met 2008 zou zijn verschuldigd (€ 8.556), zou *kunnen worden betoogd dat artikel 10 van de SW in zoverre geen toepassing vindt*. Maar de door erflater daadwerkelijk betaalde rentebedragen kunnen in geen enkel jaar worden aangesloten bij de door hem verschuldigd geworden rentebedragen (zie 2.5 en 2.6); aansluiting is cijfermatig niet mogelijk en ook niet op basis van de door erflater gehanteerde omschrijving van de overboeking op de bankafschriften. Ook is tot op heden niet alle tot het moment van overlijden verschuldigd geworden rente daadwerkelijk betaald (zie 2.6). In een dergelijk geval dient naar het oordeel van het Hof artikel 10 van de SW te worden toegepast ter zake van alle schuldig erkende bedragen en is een andersluidend oordeel op grond van het bepaalde in *onderdeel 3.2 van voornoemd Besluit* niet aan de orde. Hierbij merkt het Hof nog op dat hij de door de Inspecteur gestelde rentebedragen (zie 2.5 en 2.6), gelet op de tot het dossier behorende bankafschriften en afschriften van de akten van schenking met schuldig erkenning, aannemelijk acht.' (Curs. BS)

Interessant. Kunnen we nog een paar schuldiggerkenningen redden via de estate planningstechniek van de *inhaalbetalingen*? Wat zegt het artikel 10-besluit hier ook al weer over? En dan ga ik uit van het meest recente besluit van 18 oktober 2016, BLKB 2016/130M:

'Inhaalbetalingen

Alle al verstreken rentetermijnen moeten op het moment van overlijden zijn betaald. Bij een te late betaling vóór het overlijden wordt toepassing van artikel 10 van de Successiewet voorkomen als op het moment van het overlijden:

- de rente zelf is betaald; en
- over de te laat betaalde rente een samengestelde rentevergoeding is betaald over de periode vanaf het moment van de verschuldigdheid van de rente tot de daadwerkelijke betaling van de rente;
- die samengestelde rentevergoeding gelijk is aan de overeengekomen rente bij de schuldiggerkenning. Als die rente hoger is dan 6%, kan worden volstaan met een samengestelde rente van 6%.

Als de rente of de samengestelde rentevergoeding dus tijdens het leven van de schuldiggerkenner niet daadwerkelijk of niet geheel is betaald, is artikel 10 van de Successiewet van toepassing, over het gehele schuldig erkende bedrag.'

Zou een beroep op de Trias van Montesquieu de belastingplichtige nog kunnen helpen? Ook die klassieke stelling werkt niet:

'Voor zover belanghebbende stelt dat het in het onderhavige geval de toepassing van artikel 10 van de SW niet redelijk is, overweegt het Hof het volgende. Gelet op artikel 11 van de Wet van 15 mei 1829 houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koninkrijk (Stb. 1822, 10 en Stb 1829, 28) dient de rechter volgens de wet recht te spreken en mag hij in geen geval de innerlijke waarde of billijkheid van de wet beoordelen. Het Hof is, gelet op *deze regel over de machtscheiding* binnen het Koninkrijk, niet bevoegd om de wet in strijd met de letterlijke bewoordingen toe te passen. De beoordeling of een rechtsregel billijk en redelijk is, is uitsluitend aan de wetgever voorbehouden.' (Curs. BS)

Kortom, blijf 'genieten' maar niet in het administratief-wilde weg. Nog even snel een 'dubbelcheck'. Een papieren schenking is, zo deed Hof Arnhem-Leeuwarden ons weer inzien, immers meer dan een papieren aangelegenheid:

1. Denk aan de notariële akte, artikel 7:177 BW, al is het maar als bekrachtiging (tijdens leven!).
2. Géén notariële volmacht van de zijde van de schenkers: *persoonlijk!*
3. Jaarlijks daadwerkelijk rente betalen, artikel 10 lid 3 SW 1956.
4. En wel een rente van ten minste 6% en voor de oude gevallen een in alle redelijkheid zakelijke rente.
5. En *last but not least*, probeer nog wat zieltjes te redden met op maat gesneden *inhaalbetalingen!*

Tot volgende week!

Prof. mr. dr. Bernard M.E.M. Schols
Radboud Universiteit Nijmegen
ScholsBurgerhartSchols

Boomjuridisch

www.scholsburgerhartschols.nl www.boomjuridisch.nl

© 2018 Boom juridisch | ScholsBurgerhartSchols

Hoewel de uiterste zorg is besteed aan de inhoud van *EstateTip Review* aanvaarden de uitgever en de redactie geen aansprakelijkheid voor onvolledigheid of onjuistheid.